

چرا تاریخچه باستان‌شناسی اهمیت دارد؟

پاسخی به «Mees»

By Gabriel Moshenska

نویسنده: گابریل موشنسکا

مترجم: مهران منتشری^۱

مقدمه مترجم

گابریل موشنسکا تحصیلات خود را در رشته‌ی باستان‌شناسی تا دوره‌ی دکتری (ph.D) در دانشگاه UCL لندن ادامه داده است. وی بیشتر در زمینه‌های باستان‌شناسی، انسان‌شناسی، تاریخ جنگ‌های مدرن، باستان‌شناسی عمومی و همچنین در زمینه‌ی باستان‌شناسی جامعه‌شناختی با تعدادی از مدارس و طرح‌های میراث جامعه در لندن همکاری می‌کند. وی متعهد به یک رویکرد قابل دسترس و دموکراتیک برای مطالعه گذشته است که توانایی و امکان یافتن گروه‌ها یا افراد علاقه‌مند به انجام باستان‌شناسی را دارد. همچنین به پژوهش در زمینه‌ی تاریخ و فلسفه باستان‌شناسی نیز پرداخته است. وی در این تحقیقات به ارائه یک زمینه‌ی تاریخی برای توسعه

^۱. دانش‌آموخته کارشناسی ارشد باستان‌شناسی دانشگاه محقق اردبیلی. m.montashery1371@gmail.com

باستان‌شناسی عمومی در بریتانیا طی ۲۰۰ سال گذشته پرداخته است. این تحقیق برای بررسی روابط عامه‌پسند با فرایندهای باستان‌شناسی و مواد از قرن ۱۹ میلادی تا قرن بیست‌ویکم در حفاری‌ها تمرکز خواهد کرد. هدف وسیع وی در این تحقیقات این بود که توسعه باستان‌شناسی عمومی را در رابطه با تغییر دیدگاه‌های شاهد و مخاطبان در تاریخ علوم طبیعی پیدا کند.

بحث اصلی مقاله تاریخچه باستان‌شناسی او در مورد اهمیت و نقش تاریخچه‌ی باستان‌شناسی برای باستان‌شناسان و دیگران است. گابریل موشنسکا بر این اعتقاد دارد که با توجه به مطالعات صورت گرفته در چند دهه‌ی اخیر توسط باستان‌شناسان در مورد تاریخچه باستان‌شناسی، یک پیشرفت در این‌گونه تحقیقات روی داده است. بنابراین نویسنده در این مقاله بحث اصلی خود را در ارتباط با جایگاه تاریخچه باستان‌شناسی و بحث این مسئله که چرا باستان‌شناسان باید به یک دوره و عصر خاصی علاقه و تخصص داشته باشند و به آن گرایش علاقه داشته باشند و همچنین این‌که چرا باید باستان‌شناسی برای ما اهمیت داشته باشد، به پیش می‌برد.

مقدمه

هدف من در این مقاله به نوعی همراهی با تحقیقات «Mees» در مورد اهمیت تاریخچه‌ی باستان‌شناسی برای باستان‌شناسان و دیگران است. مطالعه‌ی تاریخچه‌ی باستان‌شناسی سلسله‌مراتبی دارد، در آثار «گلین دانیل»^۱، «استوارت پیگوت»^۲، «بروس تریگر»^۳ و دیگران، صرف‌نظر از پژوهش بیست‌ساله‌ی تاریخچه‌ی باستان‌شناسی، چند سال اخیر یک جهش کمی و کیفی در تحقیقات محسوب می‌شود. مطالعه تاریخچه باستان‌شناسی خاستگاه و نیرو محرکه‌هایی دارد که شامل: مقدمه نظریه‌ها و روش‌ها در تاریخ علم، تحقیقات صورت گرفته توسط مورخان نه باستان‌شناسان، تخصیص بودجه تحقیق، ظهور حجم عظیم دانشجویان فارغ‌التحصیل و دانشجویان تازه وارد که باهم همکاری می‌کنند.

یکی از نتایج این رشد و توسعه این است که در مدت زمان کوتاهی چکیده‌ای از تاریخچه‌ی باستان‌شناسی به دست می‌آید، به این ترتیب تحقیقات زیاد و متنوعی صورت می‌گیرد، بنابراین، هدف من هم به عنوان باستان‌شناس تاریخی و هم مورخ باستان‌شناسی، تهیه مباحث مربوط به گرایش و جایگاه تاریخچه باستان‌شناسی است و توضیح این مسئله که چرا باستان‌شناسان که در دوره و عصر خاصی تخصص دارند، باید به آن دوره گرایش و علاقه داشته باشند. قصد ما توجیه مسئله نیست، بلکه ارزش نهادن به موضوعات جالبی است که قابلیت دارند در هنر، علوم انسانی و علوم اجتماعی مورد تحقیق و بررسی قرار بگیرند.

¹. Glyn Daniel

². Stuart Piggott

³. Bruce Trigger

این مقاله در دو بخش تدوین شده است: بخش اول نگاهی است به ارزش تاریخ باستان‌شناسی به منظور مطالعه، تمرین و آموزش شناسی؛ بخش دوم نگاهی است به مفهوم وسیع آن. امیدوارم که بتوانم ثابت کنم که تاریخ باستان‌شناسی صرفاً تاریخ علم باستان‌شناسی نیست.

۱- چرا باستان‌شناسان باید به دوره خاصی علاقه و گرایش داشته باشند؟

در حالت کلی، بزرگترین مزیت تاریخچه باستان‌شناسی این است که باعث می‌شود تا باستان‌شناسان مفاهیم پیچیده در آثار علمی را درک کنند. این محدوده شامل تاریخچه مفاهیم کلیدی مانند (نظام سه دوره) تا منشا تکنیک‌های خاص مانند عکاسی و ظهور باستان‌شناسی در مکان‌های خاص مانند «امپراتوری عثمانی» می‌باشد.

آموزش تاریخچه باستان‌شناسی را می‌توان در مراحل ابتدایی با آموزش باستان‌شناسان شروع کرد. افرادی چون «پیت ریورز»^۱، «پیترا»^۲ و «ویلرز»^۳، از پیشکسوتان باستان‌شناسی می‌باشند، اما هرکدام روش و اهدافی دارند. مطالعه تاریخی این اشخاص و نظرات آن‌ها نباید باعث پذیرش کورکورانه آن‌ها شود و همچنین نظرات آن‌ها نباید کهنه قلمداد شود. بیوگرافی و حرفه‌شناسی، پیشرفت باستان‌شناسی معاصر را نشان می‌دهد که به نوعی باعث شد تا نظریه‌ها و روش‌های انتزاعی عمومی شوند. ثبت شخصی بیوگرافی افراد مختلف مانند مورتیمر ولر، «مارگارت ماری»^۴، و بازتاب تفکرات شخصی افرادی چون «فلانری»^۱ در «شهر

1. Pitt- Rivers

2. Petrie

3. Wheelers

4. Margaret Murray

طلایی مارشال^۲ دوره‌های مختلف باستان‌شناسی را نشان می‌دهد. دلیل دیگر با ارزش بودن بیوگرافی‌های باستان‌شناسی برای دانشجویان و باستان‌شناسان جوان این است که آن‌ها حرفه‌های مختلفی که مردم را وارد باستان‌شناسی و تخصص‌های مختلف کرده است را نشان می‌دهد. باستان‌شناسی متشکل از نهادها، سازمان‌ها و جوامع زیادی است، اگر بخواهیم این بخش‌ها را دنبال کنیم و به اهمیت آن‌ها پی ببریم باید از تاریخچه آن‌ها شناخت داشته باشیم. در سال‌های ۱۸۴۰ مشاجره‌ی سختی منجر شد مؤسسه‌ی باستان‌شناسی سلطنتی از مؤسسه باستان‌شناسی بریتانیا جدا شود و ابهام سیاست فرهنگی آن دوره را از بین ببرد و دلیل این‌که این دو بخش تقریباً شبیه به هم تا به حال باهم همکاری کردند را آشکار کرد. اخیراً جلسات تشکیل شده‌ی کنگره جهانی باستان‌شناسی در ساوتهمپتون در سال ۱۹۸۶ و در دهلی نو در سال ۱۹۹۴ ابهامات موجود در باستان‌شناسی معاصر را از بین برد.

اخیراً انجمن باستان‌شناسی قرون وسطی، در پنجاهمین سالگرد تأسیس خود مقاله‌هایی چاپ کرده است که شامل بازتاب تفکرات گذشته، حال و آینده‌ی جامعه و باستان‌شناسی قرون وسطی می‌باشد. انجمن باستان‌شناسی دوره بعد از قرون وسطی، در مدت کوتاهی به مرحله‌ی مهمی رسیده‌اند که برای اعضای آن و محققان آینده ارزشمند است. این تحقیقات از آن جهت ارزشمندند که یافته‌های مشابه به عنوان منبع و گنجینه اجدادمان و منبع تحقیقاتی برای محققان آینده به شمار می‌روند که در فهم بهتر آثار مربوط به حال و گذشته‌ی نه چندان دور کمکمان می‌کند. در باستان‌شناسی عملی و سیاسی، فهم تاریخ می‌تواند درک ما از موضوعات و مسائل مختلف را بالا ببرد و یا حداقل باعث می‌شود که اشتباهات مشابه را مرتکب نشویم.

1. Flannery

2. Golden Marshalltown

باستان‌شناسان که با میراث اخلاق اجدادمان سروکار دارند، در حمله عراق به رهبری آمریکا در سال ۲۰۰۳ با سهل‌انگاری ارتش و سوء نیت سیاسی مواجه شدند، از تجارب ولی در مواجهه با مشکلات و محدودیت‌های مشابه که دقیقا ۶۰ سال قبل در لیبی رخ داد، ورا محل عملی که در نهایت به آن رسید، می‌توان چیزهای بسیاری آموخت.

در شرایط مختلف محققان برای این‌که مبتکر در نظر گرفته نشوند، ترتیب پیشینیان را نادیده می‌گیرند. باستان‌شناسی اجتماعی سال‌های ۱۹۸۰ و ۱۹۹۰ مسائل اجتماعی مربوط به باستان‌شناسی سال‌های ۱۹۳۰ و ۱۹۴۰ را نادیده گرفته است، «گراهام کلارک^۱» به نفع کاربرد سیاسی باستان‌شناسی برای مبارزه با فاشیست بحث می‌کند. در بحث ارتباط مردم با باستان‌شناسی هنوز تلاش‌هایی صورت می‌گیرد، به منظور برگرداندن استانداردهایی که در نیمه اول قرن ۲۰ در بریتانیا به دست آمده است. اهمیت و ارزش تاریخچه‌ی باستان‌شناسی بالاست، در صورتی که به دست فراموشی سپرده است.

درک تاریخچه‌ی باستان‌شناسی مهم است، به همین منظور دانشجویان دکترا و دیگران سعی در ایجاد روش‌هایی برای علم باستان‌شناسی دارند. به منظور دستیابی به پیشرفت عظیم در این زمینه محققان باید درک عمیق و دقیقی از آثار گذشته در زمینه فعالیت مربوطه داشته باشند. اینجاست که اهمیت نگرش تاریخی بروز می‌کند که به محققان اجازه می‌دهد پیشرفت‌ها و ابداعات جدید را در زمینه‌ی مربوط و زمینه‌های شخصی سیاسی و اجتماعی بررسی کنند. من به عنوان یک دانشجوی در مرحله‌ی بعد از پس‌فراپیندی آموخته بودم که علم باستان‌شناسی مطلق نیست و

^۱. Grahame Clark

چرا تاریخچه باستان‌شناسی اهمیت دارد؟ پاسخی به «Mees» ... ۱۶۳

وابسته به قراین می‌باشد، بدون این‌که آموخته باشم که چگونه آن مفاهیم را کشف کنم.

درک تاریخچه‌ی باستان‌شناسی این امکان را به محققان می‌دهد تا خودشان را در طبقه‌ی روشنفکر باستان‌شناسی جای دهند. اهمیت و ارزش تحقیقاتی مانند تحقیق Mees روی «آنجلسی»^۱ این است که آن به ما یادآور می‌شود که در موارد بسیاری تفسیر ما از مصنوعات، سایت‌ها و مقبره‌های مربوط به باستان‌شناسی، جدیدترین تفسیر در میان سایر تفاسیر می‌باشد.

این تفاسیر که مربوط به صد یا هزاران سال پیش است، بر اساس معرفت-شناسی‌های مختلفی صورت گرفته است. به طور خلاصه اهمیت تاریخچه باستان-شناسی به این دلیل است که نگرشی جدید به ساختارسیاسی، اقتصادی، نهادی و فکری دارد و به ما این امکان را می‌دهد تا در مورد این مسائل به صورت حرفه‌ای بحث و گفتگو کنیم. یک تاریخچه‌ی باستان‌شناسی کامل فقط بر اساس آثار معاصر تهیه نمی‌شود، اما این نگرش ابزاری دلیل اهمیت دیگر آن، یعنی علاقه ذاتی را در معرض خطر قرار می‌دهد. کسانی که باستان‌شناسی را دوست دارند، تاریخچه‌ی آن که شامل کاوش‌ها و حفاری‌های بزرگ، پروژه‌های معروف و ناشناخته، اشخاص برجسته و مشهور و حکایات تاریخی است نیز جذابیت دارد.

۲- چرا باستان‌شناسی باید برای همه‌ی ما اهمیت داشته باشد؟

آن (باستان‌شناسی) برای افرادی که باستان‌شناس نیستند چه اهمیتی دارد؟ همان‌طور که پیشتر گفتم تاریخچه‌ی باستان‌شناسی فقط تاریخچه‌ای از علم باستان-

^۱. Anglesey

شناسی نیست. در حقیقت، آن تاریخچه‌ی همه‌ی رشته‌ها شامل تاریخ فرهنگی، سیاسی، مذهبی، تاریخ استعماری مربوط به سرگذشت زنان، تاریخ کار و اقتصادی می‌باشد. باستان‌شناسی در خلای ایجاد نمی‌شود.

مثال بارز این مسئله تاریخچه‌ی مربوط به سرگذشت زنان است. تحقیقات زیادی به منظور شناخت تأثیر زن بر باستان‌شناسی صورت گرفته است، زانی که در باستان‌شناسی مشارکت عظیمی داشته‌اند، اما نادیده گرفته شده‌اند. به یک نمونه بارز که اخیراً شکل گرفته است می‌توان به بیوگرافی «تسا ورنی ویلر»^۱ که توسط «لیدیا کار»^۲ نوشته شده است، اشاره کرد. ضمناً این تاریخچه‌ها و ابهاماتی که از زندگانی زنان زوده شده‌اند، اهمیت زیادی دارند.

تحقیقات صورت گرفته پیرامون زندگی «دوروتی گارود»^۳ در کمبریج شرایطی که پیرامون انتخاب وی برای مقام استادی باستان‌شناسی در سال ۱۹۳۹ وجود داشت را آشکار کرد. این انتصاب باعث شد تا او به عنوان اولین پروفیسور زن در کمبریج به عنوان شخصیت برجسته زن شناخته شود، این در حالی است که دانش آموزان دختر اجازه ورود به دانشگاه را نداشتند. این تناقض ایجاد شده دانشگاه را به یک هسته‌ی اصلی تبدیل کرد و راه پیشرفت در آینده را هموار کرد.

ظهور باستان‌شناسی در قرن ۱۹ در اروپا همزمان با قیام ناسیونالیسم بود. ملل مختلف اروپا روش‌های جدیدی برای امپراطوری خود ایجاد کردند. مردم شناسی بیش از باستان‌شناسی به حکومت استعماری مربوط می‌شود، باستان‌شناسی تلاش زیادی برای از بین بردن ارتباط بین مردم بومی و میراث آن‌ها کرده است، در حالی-

¹. Tessa Verney Wheeler

². Lydia Carrs

³. Dorothy Garrod

که بسیاری از ملل پسا استعماری از باستان‌شناسی برای جعل هویت جدید استفاده می‌کنند. مثال بارز این مسئله «رودزیا جنوبی»^۱ و زیمبابوه مدرن می‌باشد ساخت سایت تاریخی زیمبابوه بزرگ در اواخر قرن ۱۹ و ۲۰ به گروه‌های خارجی نسبت داده شده است. این گروه‌ها شامل فنیقی‌ها و ملکه سبا می‌باشد. کشور جدید در دوره‌ی پسااستعماری اسم نمادی، تاریخی، باستان‌شناسی برای خود برگزید و عکس پرندگان حک شده از سنگ صابون در سایت، نشان پرچم ملی، پول رایج و شرکت هواپیمایی آن را تشکیل داده است.

روی سکه ۱ دلاری زیمبابوه در یک طرف نیم‌رخ یک پرنده زیمبابوه‌ای و در طرف دیگر ویرانه‌های زیمبابوه بزرگ دیده می‌شود. تاریخچه باستان‌شناسی و آثار باقی مانده از گذشتگان را نمی‌توان از تاریخچه‌ی ملت و تلاش آنان برای دستیابی به استقلال و هویت جدا کرد. امکان دارد حوادث مشابهی مانند این در تاریخچه‌ی سراسر جهان و به میزان قابل توجهی در خاورمیانه رخ دهد. میزان تأثیر باستان‌شناسی در فرهنگ و اجتماع در این موارد مشهود است: موضوعات متنوع باستان‌شناسی^۲ حضور باستان‌شناسان مختلف در هنر و ادبیات- آثاری چون کوزه‌ی زیرخاکی «توماس برونز»^۳ مربوط به سال ۱۶۵۸^۴ آثاری مربوط به باستان‌شناسی پیشرفته مانند «اولین روشنائی» نوشته «پیتر آکروید»^۳ در سال ۱۹۸۹.

اخیرا در برخی تحقیقات به یافته‌های «جیمز»^۴ در رابطه با باستان‌شناسی کلاسیک و قرون وسطی و تأثیر آن به موضوعات باستان‌شناسی در نوشته‌ی معروف وی «داستان ارواح» پی بردم. در این موارد و مواردی شبیه این مانند جمع‌آوری

1. Rhodesia

2. Thomas Brownes

3. Peter Ackroyd

4. James

آثار باستانی و استفاده مجدد « فرود»^۱ از شرایط و استعارات باستان‌شناسی، درک عقاید باستان‌شناسی ضروری است و شناخت این امر که این عقاید مربوط به کدام نویسنده و یا هنرمند می‌باشد و این‌که چرا و چگونه مورد توجه آن‌ها قرار گرفته است، مهم است.

اهمیت بالای تاریخچه‌ی باستان‌شناسی به بیوگرافی‌های باستان‌شناسی که در ابتدا ذکر شد نیز تعمیم داده می‌شود. همان‌طور که گفته شد تاریخچه‌ی باستان‌شناسی فقط تاریخچه‌ی علم باستان‌شناسی نیست و یک باستان‌شناس صرفاً یک باستان‌شناس نیست. باستان‌شناسانی که قبل از این وجود داشتند، نه تنها در حرفه مربوط به باستان‌شناسی قرار داشتند، بلکه در طبقات اجتماعی، خانوادگی، شهرها، کشورها و جمع دوستانه و حوادث عظیم تاریخ جهان نیز قرار داشتند.

به منظور درک انرژی قوی که در سال‌های ۱۹۲۰ و ۱۹۳۰ مور تایمر ویلر از آن برای ساخت حرفه مربوط به باستان‌شناسی استفاده کرد. باید او را به عنوان یک بازمانده از نسل باستان‌شناسان جوان که در جنگ جهانی اول از بین رفتند، بررسی کنیم. تمامی مسئولیت‌ها را نمی‌توان به عهده ویلر گذاشت، اما باید همه‌ی این موارد را در نظر گرفت. زندگی ویلر سرشار از حوادث و اتفاقات جالب مربوط به هر دو جنگ جهانی و دوره پیشرفت باستان‌شناسی ملی در دوره‌ی پساستعماری و اواخر استعمار هند و پاکستان می‌باشد. به همین دلیل ممکن است مورخان جنگ یا امپراطوری و مورخان باستان‌شناسی به آن‌ها علاقه‌مند شوند.

شخصیت برجسته‌ی دیگری که زندگی و حرفه‌ی او فراتر از باستان‌شناسی است، مارگارت ماری شناسنده‌ی آثار باستانی مصر است که بیوگرافی دقیق و زیبایی

^۱. Freud

او به نام «صد سال اول من» در سن ۹۹ سالگی توسط خودش نوشته شده است. زندگی ماری از آن جهت برای مورخان جالب است که وی به مدت طولانی همکار پیتر بود و همچنین یک شناسنده‌ی برجسته‌ی آثار باستانی مصر است. ادعای ماری مبنی بر این‌که جادوگری بازمانده‌ی رسوم اجدادی قبل از مسیح است، علی‌رغم انتقادهای شدید، بسیار تأثیر گذار بود. ماری مانند «ماریا گیمباتاس»^۱ مورخ آثار ماقبل تاریخ، یک شخصیت برجسته در گسترش فمینیست می‌باشد.

نتیجه‌گیری

تاریخچه‌ی باستان‌شناسی ترکیبی از مردم، مکان‌ها، نهادها، عقاید، ملت‌ها، اشیاء و جوامع می‌باشد. این رشته به عنوان یک زمینه‌ی تحقیقاتی از یافته‌های بشر ابهام زدایی کرده و درک ما از جهان و جایگاه ما در آن را تغییر داد. در این مقاله کوتاه سعی شد تا اهمیت تاریخچه‌ی باستان‌شناسی را برای باستان‌شناسان و محققان و همچنین برای علاقه‌مندان به داستان‌های مهیج و علمی باستان‌شناسی به نحو احسن نشان دهیم. هدف من این بود تا ثابت کنم که باستان‌شناسی شامل درک تاریخچه‌ی آن است و این‌که چنین تحقیقاتی درک و علاقه‌ی ما را در زمینه‌ی مورد مطالعه افزایش می‌دهد.

به تازگی تحقیقات متنوعی توسط باستان‌شناسان و محققان تاریخ فکری و تاریخ علوم در حال شکل‌گیری است. الان بهترین زمان است تا یک مورخ باستان‌شناسی شویم.

^۱. Marija Gimbutas

منابع و مأخذ

- Ackroyd, P. 1989, First Light, London: Hamish Hamilton.
- Bahrani, Z., Çelik, Z., & Eldem, E. (eds) 2011, Scramble for the Past: a Story of Archaeology in the Ottoman Empire, 1753° 1914, Istanbul: Salt
- Carr, L.C. 2012, Tessa Verney Wheeler: Women and Archaeology Before World War Two, Oxford:University Press
- Clark, G. 1939, Archaeology and Society, London: Methuen
- Flannery, K.V. 1982, The Golden Marshalltown: a parable for the archaeology of the 1980s , *Am.Anthropol.* **84**:2, 265° 78
- Fontein, J. 2006, The Silence of Great Zimbabwe: Contested Landscapes and the Power of Heritage,London: UCL Press
- Gilchrist, R. & Reynolds, A. (eds) 2009, Refl ections:50 Years of Medieval Archaeology, 1957° 2007,Soc. Medieval Archaeol. Monogr. **30**.
- Golson, J. 1995, Wat went wrong with WAC 3 andan attempt to understand why *Aust. Archaeol.***41**, 48° 54
- Hauser, K. 2007, Shadow Sites: Photography, Archaeology and the British Landscape 1927° 1955,Oxford: University Press
- Hawkes, J.H. 1982, Mortimer Wheeler: Adventurer in Archaeology, London: Weidenfeld & Nicolson
- Meskell, L. (ed.) 1998, Archaeology under Fire: Nationalism, Politics and Heritage in the Eastern Mediterranean and Middle East, London:Routledge
- Moshenska, G. 2011, Impudent Lies : rhetoric and reality in wartime heritage protection,1943° 2003 , *Present Pasts* **3**:1, 68° 70
- Moshenska, G. 2012, M. R. James and the archaeological uncanny , *Antiquity* **86**, 1192° 1201
- Murray, M. 1963, My First Hundred Years, London: William Kimber

- Murray, T. & Evans, C. 2008, *Histories of Archaeology: a Reader in the History of Archaeology*, Oxford: University Press
- Oates, C. & Wood, J. 1998, *A Coven of Scholars: Margaret Murray and her Working Methods*, London: FLS Books
- Reid, D.M. 2002, *Whose Pharaohs? Archaeology, Museums and Egyptian National Identity from Napoleon to World War I*, Berkeley: University of California Press.
- Rowley-Conwy, P. 2007. *From Genesis to Prehistory: the Archaeological Three Age System and its Contested Reception in Denmark, Britain and Ireland*, Oxford: University Press.
- Schlanger, N. & Nordbladh, J. (eds) 2008, *Archives, Ancestors, Practices: Archaeology in the Light of its History*, Oxford: Berghahn.
- Schwyzer, P. 2007, *Archaeologies of English Renaissance Literature*, Oxford: University Press
- Smith, P.J. 2008, *Histories of Archaeology Research Network*, *Antiquity* **82**, <<http://www.antiquity.ac.uk/projgall/smith2/index.html>> [last accessed 12 December 2012].
- Smith, P.J. 2009, *A Splendid Idiosyncrasy: Prehistory at Cambridge 1915° 50*, Oxford: Archaeopress
- Thornton, A. 2011, *The allure of archaeology: Agnes Conway and Jane Harrison at Newnham College, 1903° 1907*, *Bull. Hist. Archaeol.* **21**, 37° 56
- Ucko, P.J. 1987, *Academic Freedom and Apartheid: the Story of the World Archaeological Congress*, London: Duckworth
- Vyner, B. (ed.) 1994, *Building on the Past: Papers Celebrating 150 Years of the Royal Archaeological Institute*, London: Royal Archaeological Institute.
- Wetherall, D. 1994, *From Canterbury to Winchester: the foundation of the Institute*, in Vyner 1994, 8° 21.
- Wheeler, R.E.M. 1955, *Still Digging: Interleaves from an Antiquary's Notebook*, London: Michael Joseph.